

PLA LECTOR

CEIP MESTRE VICENT
ARTERO

INDEX

1.- Justificació .

2.- Objectius generals .

3.- Objectius específics .

3.1.- Educació infantil .

3.2.- Educació primària .

4.- Responsables.

5.- Proposta d'activitats - temporalització.

6.- Implicació de les famílies .

7.- Avaluació i seguiment del Pla .

8.- Bibliografia.

9.- Annexos .

1. JUSTIFICACIÓ.

El foment de la lectura és una de les preocupacions principals de tots els que tenim la responsabilitat de posar en contacte els xiquets i xiquetes amb els llibres. L'animació lectora ha de ser una acció compartida i col·lectiva que ens obliga a desenvolupar estratègies i activitats que faciliten, a poc a poc, el contacte dels xiquets i xiquetes amb els llibres i permeten, a través del plaer, la formació d'un hàbit lector permanent i necessari. Aquestes activitats i estratègies han d'afavorir la comprensió del text i un autèntic plaer lector; de fet, durant la lectura, la millor activitat que és pot fer, i pot ser l'única, és llegir el llibre.

Aquest pla lector, es crea amb la intenció de fomentar l'afició i el gust per la lectura, per part de l'alumnat. També amb l'interès de desenvolupar la comprensió i el raonament, ja que en cicles posteriors seran fonamentals aquests aspectes a l'hora de treballar les matèries escolars, habilitats socials, interaccions amb els seus iguals i els mestres, desenvolupament personal, etc. És precisament aquest element, dins de les línies pedagògiques del centre, el que estableix la base del nostre pla lector i la nostra justificació. Així doncs, en consonància amb els idearis del nostre centre establim les estratègies per al foment i desenvolupament de la lectura. Amb aquest pla, doncs, promourem un conjunt d'objectius, metodologies i estratègies que ajuden a l'aprenentatge de la lectura, el gust per llegir, la formació de lectors i una mesura més per combatre el fracàs escolar.

El pla s'acosta a la lectura amb una mirada ampla, que implica tots els docents de totes les etapes i la implicació imprescindible de les famílies; per vincular l'aprenentatge de la lectura al treball curricular i disciplinar, al gust per llegir i al gust per conèixer i saber. Aquest Pla vol facilitar el compliment de la LOE, que en l'exposició de motius i en els seus articles 16.2, 17.e), 19.2 i 19.3 indiquen que :

- Una de les finalitats de l'Educació Primària és l'adquisició de les habilitats culturals bàsiques relatives a l'expressió i comprensió oral i a la lectura.
- L'alumnat ha de desenvolupar els hàbits de lectura.
- La lectura s'ha de treballar a totes les Àrees del currículum.

Amb la finalitat de fomentar l'hàbit de lectura, es dedicarà un temps diari a la mateixa. Així mateix es garanteix el tractament de la comprensió lectora, l'expressió oral i la lectura com a factor fonamental per el desenvolupament de les competències bàsiques, organitzant i incorporant un temps diari de lectura quan es planifiqui la pràctica docent.

Les competències bàsiques a les quals es fa incidència són:

- Competència comunicativa i lingüística.
- Tractament de la informació i competència digital.
- Competència per aprendre a aprendre.

2. OBJECTIUS GENERALS.

- Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees.
- Fomentar en l'alumnat la lectura com activitat d'oci.
- Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades d'aquest pla.
- Estimular l'ús de fonts documentals complementaries al llibre de text, tant en suport imprès com en suport digital i audiovisual.
- Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica mitjançant el tractament de la informació.
- Dinamitzar l'ús de la biblioteca del centre i adequar-la als objectius i actuacions d'aquest pla.
- Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mesures de recolzament a la lectura.
- Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.
- Propiciar que els alumnes descobreixin el gust per la lectura i l'utilitzen en els seus moments de temps lliure.
- Promoure activitats que afavoreixin la lectura.

3. OBJECTIUS ESPECÍFICS.

3.1. EDUCACIÓ INFANTIL.

- Utilitzar, descobrir i valorar la llengua escrita com a mitjà de comunicació, informació i gaudiment.
- Conèixer els instruments de la llengua escrita: llibres, revistes, etiquetes, cartells...
- Interpretar codis de simbolització gràfica.
- Comprendre imatges de forma seqüenciada.
- Iniciar-se en el coneixement del codi escrit a través de paraules i frases significatives.
- Utilitzar els esquemes gràfics per a la transmissió de missatges senzills.
- Percebre semblances i diferències senzilles en paraules escrites.
- Identificar algunes paraules i algunes frases escrites molt significatives i

usuals per a l'infant.

- Iniciar-se en l'ús de la lectura per a complir finalitats reals.
- Gaudir d'escoltar i fullejar contes i narracions.
- Mostrar interès a l'hora d'escoltar narracions, explicacions, instruccions o descripcions llegides per altres persones.
- Fomentar la lectura de textos de tradició oral: contes, cançons, poemes, endevinalles i embarbussaments.
- Fer jocs lingüístics adequats a cada edat: endevinalles, embarbussaments, rodolins...
- Comprendre i reproduir oralment alguns textos de la tradició cultural contats o llegits pels adults.
- Recitar alguns textos poètics gaudint de les sensacions que el ritme, la rima i la bellesa de les paraules produïxen.
- Dramatitzar textos literaris.
- Utilitzar la biblioteca de l'aula amb respecte i cura, valorant-la com un recurs informatiu, d'entreteniment i de gaudi.
- Despertar interès per els llibres i tenir cura del seu maneig.

3.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA

PRIMER CICLE

- Afiançar el coneixement de l'alfabet (lletres, paraules i frases).
- Aconseguir seguretat en la lectura (no sil·labeig).
- Recolzar la comprensió lectora d'una frase o d'un text.
- Registrar la fluïdesa de la lectura.
- Augmentar el ritme de la lectura, per a una major fluïdesa
- Recolzar la comprensió lectora de textos diferents.
- Aconseguir el ritme de lectura establert en un temps concret: paraules /minut.
- Aconseguir seguretat a la lectura.
- Seguir la lectura d'un text escoltant a companys.
- Aconseguir i millorar la prosòdia.

SEGON CICLE

- Llegir textos amb una velocitat i expressivitat adequades.
- Comprendre el sentit dels textos llegits.
- Expressar oralment el que hem entès.
- Respondre correctament un qüestionari sobre la lectura.
- Fomentar els valors de la convivència i la participació.
- Utilitzar la lectura per ampliar el vocabulari i millorar la comprensió i

l'ortografia.

- Gaudir amb la lectura de manera lúdica i recreativa.

TERCER CICLE

- Respondre a qüestions plantejades sobre els textos llegits.
- Utilitzar l'entonació i velocitat adequada a cada text.
- Ser capaç de imaginar situacions a partir d'una lectura.
- Comprendre el tema i extraure les idees principals dels textos escoltats i llegits.
- Treballar els coneixements adquirits de gramàtica i vocabulari, tan en castellà com en valencià, en els textos treballats.
- Comprendre textos argumentaris, informatius, explicatius,...
- Fomentar el gust per la lectura.
- Entendre el significat d'allò que es llig.
- Adquirir hàbits de responsabilitat i cura dels llibres.

4. RESPONSABLES.

El centre docent ha establert unes pautes per a l'elaboració d'aquest pla, en les reunions de cicle, per tal que cada cicle fase les seues aportacions al respecte. Aquestes s'han ficat en comú en la comissió pedagògica i s'han redactat per a elaborar aquest pla. D'aquesta manera la elaboració, la coordinació, el seguiment i l'avaluació d'aquest pla. son funcions d'aquesta comissió. Així mateix, la ficada en pràctica d'aquest pla. de foment de la lectura serà responsabilitat del conjunt del professorat del centre, ja que els principals agents destinats a fomentar els hàbits de lectura i escriptura són els propis mestres, per això és important implicar a tot el claustre en aquesta tasca. Encara que també les famílies són imprescindibles per tal d'assolir l'hàbit lector fora del centre escolar.

Personals:

- Sensibilització i acceptació del Pla per part del claustre.

Materials:

- Biblioteca del centre i aula.
- Aula informàtica.
- Llibres de lectura. Fitxes. Qüestionaris.

Organitzatius:

- Desdoblaments una vegada a la setmana on es treballaran diferents lectures, que permeten un treball individualitzat i adaptat al ritme de cada xiquet.

- Lectures diàries en cada àrea del currículum.

5. PROPOSTA D'ACTIVITATS-TEMPORALITZACIÓ.

EDUCACIÓ INFANTIL

La lectura forma part del treball quotidià a l'aula. Durant el curs es considerarà un dia a la setmana per a treballar aquests objectius d'una manera concreta. Aquesta és una proposta d'activitats assumida pels tres nivells, tot i adequant-les als diferents graus d'intensitat i capacitat dels alumnes.

- Passar llista.
- Lectura dels dies de la setmana.
- Construcció de noms i paraules amb lletres magnètiques.
- Llista del menjador.
- Llegir una paraula o frase a la pissarra.
- Escriure una paraula o frase a la pissarra.
- Ficar la data.
- Indicar el mes i l'estació de l'any.
- Anomenar els caps de taula.
- Normes de la classe.
- Llegir les notícies de l'aula.
- Llegir el conte de la setmana.
- Escriure frases o paraules del conte de la setmana.
- Fer ús de la biblioteca d'aula:
 - Reconèixer els títols dels contes.
 - Reconèixer alguna paraula.
 - Reconèixer personatges.
- Llegir els cartells de l'aula.
- Llegir el vocabulari del conte treballat.
- Treballar la lecto-escriptura amb les TIC.
- Repartir els llibres observant prèviament el nom dels companys.
- Identificació del propi nom dels casellers.
- Creació de paraules, frases, textos, contes...
- Elaboració d'un llibre viatger.
- Taller de lectura.
- Elaboració de receptes de cuina.
- Notes informatives per als pares.
- Préstec de llibres.
- Ús del cançoner.
- Conèixer els diferents medis de comunicació escrits.

- Jocs d'associació.
- Lectura de paraules i associació amb la imatge corresponent.
- Notes per als pares.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

- Contacontes.
- Activitats lectores relacionades amb moments significatius (dia del llibre, festes, projectes d'investigació...).
- Visita a la Biblioteca del barri.
- Convidar a autors dels llibres elegits, poetes, etc.
- En aquest curs volem que l'alumnat descobrisca la importància que van tindre les normes de Castelló per a la llengua valenciana i el paper tan significatiu que tingueren tots els homes i dones que van fer possible la publicació i expansió de les normes per tota la Comunitat Valenciana. A infantil, s'iniciarà als xiquets en la oralitat de la llengua valenciana per mig de contacontes, relat de històries a l'aula amb propostes de crear dibuixos relacionats amb el que han escoltat. L'obra que treballarem és "*Les rondalles valencianes*" d'Enric Valor, on els quadres descriptius relacionats amb les tradicions culturals dels nostres pobles pot ajudar a l'alumnat del cicle a desenvolupar la motricitat fina i la imaginació.

SUGGERÈNCIES METODOLÒGIQUES

En Educació infantil es treballa de manera globalitzada, la competència en la comunicació lingüística es referix a la utilització del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, interpretació i comprensió de la realitat, de construcció i comunicació del coneixement i d'organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta. Aquesta competència està referida a l'ús per part de l'infant de les quatre destreses del llenguatge (escoltar, parlar, llegir i escriure) per a construir el pensament, expressar i interpretar idees, sentiments o fets de forma apropiada i en diferents contextos socials i culturals i per a regular la conducta, tant en la llengua pròpia com en la resta de les llengües que s'utilitzen en l'aprenentatge. En el cas dels alumnes d'aquestes edats, les destreses de parlar i escoltar són prioritàries en la seua llengua i exclusives en la llengua estrangera, però això no impediex l'acostament al codi escrit, i sobretot, a la literatura infantil a través de contes i relats. A partir dels cinc anys, l'infant és competent per a expressar-se de forma clara i coherent amb un vocabulari adequat a la seua edat; per a descriure objectes, persones i situacions; per a comprendre la informació d'un conte o d'un relat llegit per una altra persona i la informació visual de vinyetes, fotografies, pictogrames, diapositives, diaris...; per a memoritzar i recitar poemes breus, refranys i cançons en la llengua pròpia i en l'estrangera. Així mateix, és competent per a relatar

històries i llegir i escriure paraules i frases rellevants relatives al seu entorn o a les seues vivències.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

PRIMER CICLE

- Lectura en veu alta.
- Lectura silenciosa.
- Utilització de la Biblioteca del Centre i de l'aula.
- Jocs d'agudesa visual i discriminació del so.
- Jocs de memòria i de comprensió.
- Sopa de lletres, encreuats,
- Expressar oralment i a través del joc que ho han comprés.
- Expressar els sentiments que ha suscitat en l'alumnat la lectura.
- Escripura dels seus propis contes per llegir-los a l'aula i amb les famílies.
- Desdoblaments una vegada a la setmana on es treballaran diferents lectures, que permeten un treball individualitzat i adaptat al ritme de cada xiquet.

En segon curs cada trimestre es treballarà un llibre diferent:

1er Trimestre: *El vampiret sense dents*, editorial Dylar, i el seu quadernet de comprensió de la lectura.

2n Trimestre: *La bruixa Mixo i el monstre*, editorial Bruño, amb la seua comprensió.

3er Trimestre: *Un gegant a la butxaca*, editorial Bruño, amb la seua comprensió.

- Lectura del llibre elegit per a cada curs i realització de les activitats de comprensió lectora del Quadernet d'activitats i/o les acordades pel cicle.
- Durant els caps de setmana els alumnes se'n porten un llibre de lectura amb una fitxa de lectura per treballar la seua comprensió. Utilitzem la col·lecció *Tren Blau* de l'editorial Edebé.
- Un dels objectius d'aquest curs es treballar la velocitat lectora tant a l'aula com en casa amb l'ajuda de les famílies, utilitzarem texts donats en classe, llibres, contes de la biblioteca...

SEGON CICLE

DESDOBLAMENT:

El desdoblament es farà un hora a la setmana durant els tres trimestres. Cada trimestre es treballarà un llibre diferent:

1er Trimestre: *Les vaques futbolistes*, editorial Baula, per a 3er; i *Un tresor molt ben guardat*, editorial Baula, per a 4art.

2n Trimestre: *Un lleó a casa*, editorial Baula, per a 3er; i *Les cigonyes venen de París*, editorial Baula, per a 4art.

3er Trimestre: *Mi nombre es Stilton*, editorial Destino, per a 3er; i *Jerónimo Stilton: la isla del tesoro fantasma*, editorial Destino per a 4art.

-DIARI DEL CAP DE SETMANA: En 3er, l'alumnat iniciarà un diari personal on aniran afegint tot allò que li haja succeït al llarg de la setmana i on podrà incorporar dibuixos, poesies, fotografies,...

-XERRADA-COL·LOQUI: En 3er, després de la lectura a classe es fa una xerrada col·loqui on responen de manera oral a diferents preguntes en relació amb el text llegit.

-TALLER DE LECTURA: En 4art, els xics i xiques de la classe han creat un ranking de llibres, en el qual, cada xiquet/a llegeix un llibre i el valora en un plenari a classe on desenvolupen la "tertúlia literària" que ensenya a expressar-se en públic i desenvolupa estratègies que milloren la expressió oral i el vocabulari de l'alumnat.

-TALLER DE CREACIÓ LITERÀRIA TRIMESTRAL:

1er Trimestre: LÍRICA

-Jocs de paraules boges.

-Cançons: poesia.

-Travallengües.

2n Trimestre: NARRATIVA

-Jocs d'equip.

-La perxa de les paraules (mots encreuats amb missatge secret)

3er Trimestre: TEATRE

-Contacontes.

-Creació d'una obra literària partint d'una disfressa.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES:

- Jocs creatius: fem encreuats i sopa de lletres amb els títols dels llibres de classe.
- Jocs de taula: ens inventem un pictionary i un gestos on s'utilitzarà vocabulari treballat a classe.

TERCER CICLE

- Es treballa la biblioteca d'aula i de l'escola, i es fa un control dels llibres llegits per alumne (*mural dels Grans Lectors*) i realització de la fitxa de lectura.
- Desdoblament per a llegir diferents tipus de textos: narratius, argumentaris, explicatius, poètics,...
- En totes les matèries es fa especial incidència en la lectura i textos adients.
- Tècniques emprades en les diferents activitats:
- Buscar en el diccionari.
- Taller de poesia, teatre, de contes,
- Resums, esquemes, subratllats.
- Exposicions orals d'allò llegit.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES PRIMÀRIA

- Utilització de la Biblioteca del Centre per a treballs d'investigació.
- Realització de fitxes dels llibres llegits. Model de fitxa.
- Contacontes.
- Activitats lectores relacionades amb moments significatius (dia del llibre, festes, projectes d'investigació...)
- Visites puntuals a la Biblioteca del barri.
- Convidar a autors dels llibres elegits, poetes, etc.
- Jocs creatius: fem encreuats i sopa de lletres amb els títols dels llibres de classe.
- Jocs de taula: ens inventem un *pictionary* i un *gestos* on s'utilitzarà vocabulari treballat a partir de l'aprenentatge de les normes de Castelló.
- Teatres preparats pels alumnes sobre la creació de les normes de Castelló.
- Animació lectora a la biblioteca entorn als autors que van col·laborar en la creació de les normes. A primària, es proposa fer, segons el cicle, activitats relacionades amb l'animació lectora com poden ser la creació d'una història partint de diferents materials que trobem a la biblioteca. També es pot proposar exercicis de consolidació de les normes d'ortografia amb un concurs de creació literària al centre relacionat amb les lectures treballades a cada cicle durant la setmana cultural.
- Jocs de memòria i comprensió del que s'ha llegit, passatemp, tallers literaris a les aules,...

SUGGERÈNCIES METODOLÒGIQUES PRIMÀRIA

- Tasca de recerca i tria del textos adequats al grup i característiques.
- Realització de la lectura.
- Preferentment la lectura es farà de manera silenciosa i de forma individual, encara que també es podrà intercalar la lectura en veu alta, així com la lectura realitzada en veu alta pel mestre/a, DVD...
- També es pot contemplar la preparació anticipada del text a llegir, per part de l'alumnat.
- En la lectura en veu alta, per part de l'alumnat, el mestre ha d'observar: les substitucions, les omissions, les demandes d'ajuda, etc.
- Demanar, fer preguntes sobre:
 - Dades, noms, etc.
 - Vocabulari, deduir a partir del context.
 - Resumir idees principals, judicis o valoracions personals, si s'escau.

6. IMPLICACIÓ DE LES FAMÍLIES.

La implicació de les famílies és molt important per a un bon hàbit lector. Les famílies poden estimular als xiquets/es de diferents maneres:

- Contar contes amb diferents recursos: dramatitzacions, titelles, imatges...
- Fer contar als xiquets/es el que han sentit o llegit. (Comprensió lectora).
- Lectures significatives trobades a diferents mitjans: ordinador, diari, receptari de cuina, notes de l'escola...
- Que els xiquets/es vegem llegir als pares.
- Els llibres han d'estar al seu abast per a poder gaudir d'ells lliurement.
- Han de tindre contes adequats a la seua edat.

A les reunions de principi de curs i puntualment a les reunions de pares/mares fer recomanacions per ajudar a millorar la lectura dels seus fills/es, com per exemple:

- Llegir amb els fills/es uns minuts cada dia per millorar la lectura mecànica i comprensiva.
- Llegir a casa perquè sigui un estímul per als seus fills/es i els imiten.
- Llegir algun text literari perquè es familiaritzin amb aquests.
- Comentar a casa el que es llegeix.
- Regalar llibres, d'acord amb els seus interessos.
- Que l'alumnat opte per regalar llibres a altres companys/es, en dates assenyalades, aniversaris, etc.
- Assistir a activitats organitzades entorn dels llibres: Dia del llibre, Fira del

llibre, a biblioteques, etc.

- Anar a la Biblioteca del barri.

7. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA.

INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ

- Proves d'habilitat, comprensió lectora de l'alumnat i velocitat lectora.
- Elaboració d'enquestes per tal d'establir una comparació de dades.
- Recollir opinions a través de la comissió lingüística dels diferents implicats, alumnat, mestres i famílies.
- Avaluació i seguiment del Programa contracte i plans de millora.
- Memòria de final de curs.

CRITERIS D'AVAUACIÓ

PRIMER CICLE

1er curs

- Realitza una correspondència entre el fonema i la grafia.
- Reconeix i pronúncia correctament el so de les lletres treballades a l'aula.
- Reconeix la tipologia textual, poemes, endevinalles...
- Reconeix el vocabulari emprat.
- Compren el que llig.
- Compren el sentit global del text.
- Utilitza un vocabulari adient per contestar .
- Realitza inferències per entendre un text.
- És capaç de llegir amb diferents tipografies.
- Llig amb fluïdesa.
- Respecta els signes de puntuació treballats.
- Realitza una lectura autònoma.

2n curs

- Reconeix la tipologia textual, poemes, endevinalles...
- Reconeix el vocabulari emprat.
- Compren el que llig.
- Utilitza un vocabulari adient per contestar .
- Llig amb fluïdesa.
- Respecta els signes de puntuació treballats.

- Realitza una lectura autònoma amb ritme i sentit.

SEGON I TERCER CICLE

- Llig de manera adequada diferents textos.
- Comprèn el sentit global d'un text.
- Respon preguntes sobre la lectura per escrit i oralment.
- Expressa amb claredat les idees principals de la lectura tant a nivell oral com escrit.
- Gaudeix de les activitats relacionades amb els textos treballats a classe.
- Participa activament de les tertúlies literàries de l'aula.

8. BIBLIOGRAFÍA.

- Conselleria d'educació. Materials didàctics: jocs i estratègies d'animació a la lectura. 1995
- Article: Activitats, jocs i estratègies per fomentar la lectura a l'aula. Josep Antoni Fluixà. XII Tallers de Llengua. 10 i 11 de febrer de 2006.
- Materials diversos de desenvolupament d'un pla lector a l'escola.
- Pla de millora.
- NORMES DE CASTELLÓ. CARLES SALVADOR.
- Recursos per a l'animació lectora del curs de Julian Despaigne, al CEFIRE curs 2010.

9. ANNEXOS.

- FITXA 1. Les meues lectures. Utilitzada per el primer cicle per treballar amb els pares a casa.
- FITXA 2. Fitxa de lectura. Utilitzada en el primer cicle.
- FITXA 3. Com és la teua velocitat lectora? Utilitzada per el segon cicle de primària.
- FITXA 4. Registre individual i comprensió lectora.

El Pla Lector del CEIP MESTRE VICENT ARTERO ha estat aprovat pel Claustre i Consell Escolar el dia 27 de Juny de 2013.